

Zadružnice hočejo bolj kakor doslej pomagati pri krepitvi zadrug

Da bi se žene zadružnice bolj povezale s svojimi zadrugami in aktivneje posegle v njih gospodarjenje, ustanovljajo vsepovsod sekcije žena-zadružnic. Tako sekcijo so ustanovile žene-zadružnice kranjskega okoliškega okraja pretekli teden. Na njihovo zasedanje so prišli tudi zastopniki OZKZ Kranj, OF, AFŽ ter zastopnica Republiške Zveze žena zadružnic.

Po referatih zastopnikov, so žene živahno razpravljale o napakah in o dobrih primerih dela v posameznih zadrugah ter na združnih ekonomijah. Ugotovile so, da jih zadruga vodstva marsikje še precej zapostavljajo, da si je jasno, da bi tudi žene lahko mnogo koristile pri izboljšanju dela v zadrugah in pri dvigu življenjske ravni našega podeželja. Diskusija je med drugim pokazala, da je pri nas precej priložnosti, da bi žene-zadružnice dobro zaslužile, zadruga pa bi prišle do gnetnih sredstev tudi v obliki deviz.

V Smledniku je bilo pred vojno močno razvito strojno pletenje bombažnih oblačil. Svoje proizvode so žene prodajale dveh trgovcem, ki sta si s preprodajo ustvarila veliko dobička. Teh pletilnih strojev je še precej ohranjenih, vendar nihče ne zainteresira ljudi za pletenje.

V okolici Preddvora so včasih pletli različne košare, ki se vsak dan rabijo v našem kmetijstvu. Po takih artiklih je veliko povpraševanje, vendar jih v naših trgovinah še vedno ni videti. Razvito je bilo tudi izdelovanje metel, grabelj in podobnega, drugod zopet pletenje damskih torbic iz ličkancja, v Selški dolini pletenje volnenih izdelkov, izdelovanje okusnih in ličnih medenih kruhkov itd. Vseh teh reči sedaj ne

vidimo na našem trgu. Zadruga polagajo premalo pažnje, da bi prikazale pomen izdelave in pripravljavanja takih artiklov, hkrati nudile zadružnikom dober zaslužek in sebi ustvarjale dobiček.

Sekcija žena-zadružnic si je zadala nalogo, da v tej smeri delo v zadrugah poživijo. Sekcija ni samostojna organizacija, temveč bo delala v tesni povezavi z upravnimi odbori zadrug in jim tako lahko dajala koristne predloge za boljšo organizacijo dela, za ustanavljanje raznih lokalnih podjetij n. pr. pekarn, šivalnic ter posvečevalnic za matere itd. Upravni odbori zadrug so dolžni te sklepe realizirati. Prav tako so upravni odbori dolžni upoštevati predloge žena o organizaciji in pospeševanju obrti.

Žene-zadružnice so razpravljale tudi o vzgoji naše mladine. Kmečka dekleta, ki se sedaj učijo kuhanja na različnih gostilnah, bodo pritegnile v zadrugne kuharske tečaje, na katerih naj bi se izurila v kuhanju, vlaganju sadja in zelenjave, v šivanju, pletenju in še v marsičem. Po naših vaseh naj bi bili v zimskem času še tečaji o prvi pomoči, zdravstvena predavanja ter

predavanja o negi otrok, bolnikov in različna gospodinjstva praktična predavanja.

Naša sekcija žena-zadružnic ima, kakor vse druge, poleg že omenjene vloge, da okrepi zadrugno gospodarstvo, še važen mednarodni pomen, saj je del Zveze žena Jugoslavije, ki je sprejeta v mednarodno zvezo žena s sedežem v Londonu. Tam bodo tudi naše žene-zadružnice lahko povedale resnico o delu in naporih socialistične Jugoslavije in tako prispevale k mirnemu uravnanju vseh mednarodnih sporov in k ohranitvi miru na svetu.

USPELO POKONGRESNO ZBOROVANJE V KRANJU

V nedeljo dopoldne je bilo v Sindikalnem domu v Kranju javno zborovanje delavcev in nameščencev. O velikem pomenu II. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije in važnosti sklepov tega kongresa ter o novih gospodarskih zakonih in finančnem sistemu je govoril tov. Mavricij Bore, tajnik GO ZSS. Predavanje je bilo poljudno in tako tehtno, da bi ga moral slišati vsak državljan in ne le 200 ljudi, kolikor jih je zborovalo.

Na Šenturški gori je zasvetila elektrika

„Ne izpustimo te nikamor!“ Tako nekako so v nedeljo Šenturčani zadrževali našega dopisnika. Ta dan je namreč v hribovski vasi nad Cerkljami prvič zagorela električna luč. Ob velikem dogodku je bilo mlado in staro na nogah. Iz okoliških gozdov so se razlegale salve strelcev, nato pa so se na raznih koncih vasi oglasile harmonike. V slovesnem sprevedu so se vaščani podali z godbo na čelu do nove transformatorske postaje pri Grilčevem domu v Apnu, kjer je bila glavna slovesnost. Član elektrifikacijskega odbora, tov. Nace Drobni je v jedrnatih besedah prikazal, kako je prišla Šenturška gora do elektrike. Že v stari Jugoslaviji so si želeli električne razsvetljave, oblast jo jim je obljubljala, a ostalo je vselej le pri tem. Sedaj pa jim je šla oblast na roko, vendar so glavni del vaščani prispevali sami. Nad 15.000 delovnih ur so opravili pri napeljavi daljnovoda in pri gradnji

transformatorske postaje z električnim omrežjem, pri čemer so postavili samo drogovi okoli 150. V delu, materialu in denarju so prispevali vaščani iz Apnega, Raven, Sv. Lenarta in Šenturške gore nad en milijon dinarjev.

K velikem uspehu je vaščanom čestital tajnik OLO, tov. Ivo Miklavčič, direktor DES, tov. Štandohar in obratovodja DES iz Kranja, tov. Bešter, ki je nato vključil električni tok. Ko je po vsej vasi zasvetila luč, je nastalo nepopisno veselje. Vaščani so izjavljali, da je to zanje najsrečnejši dan, zato so potem s temvečjim zadovoljstvom kramljali in rajali pozno v noč.

Tovarna „SAVA“ še vedno med tekmovalci prva

V tovarni „Sava“ v Kranju, ki v tekmovanju na čast 10-letnice JA že od vsega začetka vodi, so tudi v septembru dosegli lepe uspehe. V proizvodnji so izboljšali predvsem kvaliteto proizvodov in sicer v pnevmatikarni za 2,86%, pri gumiranju blaga za 2,72%, v ročni konfekciji za 2,38 odstotka itd. Veliko pažnje polagajo tudi kulturno-prosvetni, politični in izvenarmadni vzgoji svojih članov. Mladinska organizacija je ustanovila lutkovno gledališče in dramsko skupino. Začeli so z novimi tečaji PLZ. Člani VRV so imeli že več vaj ostrega streljanja, pri čemer kažejo viden napredek. Gasilci so imeli 8 vaj. Uspehi gasilskih tečajev so se pokazali v zadnjem času, ko sta dve mladinki, ki sta vključeni v mladinski gasilski sekciji, preprečili požar, v oddelku za gumiranje z uporabo minimaksa. Začeli so tudi v gospodinjstkim tečajem, katerega obiskuje 47 tečajnic.

KAMNIŠKI MLADINCI SO SE VRNILI S PROGE BANJA LUKA—DOBOJ

Kakor že mnogo delovnih akcij, so se mladinci iz kamniškega okraja udeležili tudi gradnje mladinske proge Banja Luka—Doboj. Tja je odšlo letos 53 mladincev, med njimi tudi nekaj takih, ki so odšli že četrtič na progo, na primer Cveto Habjan, Stanka Cerar in drugi. Nekateri so si priborili s pridnim delom naslov udarnika. Pohvale vredni so mladinci iz Industrijske šole v tovarni pobištva v Duplici, od katerih jih je deset izbralo svoje enomesečne počitnice za delo na progi.

Vsi mladinci so se vrnili zdravi in zadovoljni, ker so se naučili marsikaj koristnega, videli mnogo zanimivega in spoznali pravo tovarištvo, česar ne bodo nikoli pozabili.

0 novi upravni teritorialni razdelitvi ljudskih odborov

Pred novimi volitvami v krajevne ljudske odbore, ki naj bi bile v bližnji bodočnosti, se predvideva nova upravno-teritorialna razdelitev krajevnih odborov. Njen namen je zmanjšati število dosedanjih odborov in postaviti nove, gospodarsko močnejše in trdnjše, po območju in prebivalstvu pa večje ljudske odbore.

Kakšni so razlogi za formiranje večjih ljudskih odborov? Vemo, da smo takoj po osvoboditvi imeli skoraj v vsakem večjem kraju namesto medvojne NOO krajevni LO. V prvem obdobju je bilo tako število ljudskih odborov potrebno, ker smo na ta način prišli lažje do podrobnih in točnih podatkov o stanju našega gospodarstva itd. in tako dobili osnovo, na podlagi katere smo lahko začeli usmerjati naše novo gospodarstvo. Kasneje se je število teh odborov zmanjšalo. Dobili smo tako upravno teritorialno razdelitev kot jo imamo sedaj — to je v kranjskem okraju 50 KLO in 2 MLO.

Naloge naših ljudskih odborov so bile vse doslej ogromne, predvsem zato, ker so morali oblastni organi administrativno posegati v vsa področja gospodarske dejavnosti, kar je bilo za ustvarjanje pogojev za izgradnjo socializma tudi nujno. Z novimi gospodarskimi ukrepi v preteklosti in sedaj, predvsem s sprostitvijo blagovnega prometa in v zvezi s tem z ukinitvijo živilskih nakaznic, z novim davčnim sistemom, s samoupravo gospodarskih podjetij itd. pa se bodo tudi funkcije ljudske oblasti zmanjšale. Oblastni organi bodo kmalu le nadzorovali in instruirali, ne pa direktno posegali in odločali o gospodarski dejavnosti. Ker se torej manjšajo naloge KLO, je možno preiti na večje ljudske odbore.

Ponekod se opaža bojazen pred združevanjem ljudskih odborov. Posamezniki jo utemeljujejo s tem, da bi bili v sklopu sosednega ljudskega odbora izkoriščani pri obveznih oddajah, davčnih odmerah itd. Tako mišljenje je popolnoma zgrešeno, saj bodo imele posamezne vasi in naselja v povečanem ljudskem odboru svoje zastopnike! Obvezni odkupi ostanejo sedaj samo še za žito in volno, v bodoče pa bo tudi tu sproščena trgovina. Pri odmeri davka pa prav tako ne bo razlik pri kmetih z enakimi površinami in z enako kvaliteto zemlje.

S komasacijo odborov bo mogoče skrečiti kader v ljudskih odborih in obdržati res samo dobre uslužbence. Seveda bodo urejevali in odločali o vseh problemih še vedno ljudski odbori, sveti državljani in zbori volivcev — skratka ljudstvo.

Pri nas predvidevamo, da bo od 50 KLO vsaj 23 ukinjenih. Novi krajevni ljudski odbori bodo imeli, z majhnimi izjemami, vsi nad 1000 prebivalcev.

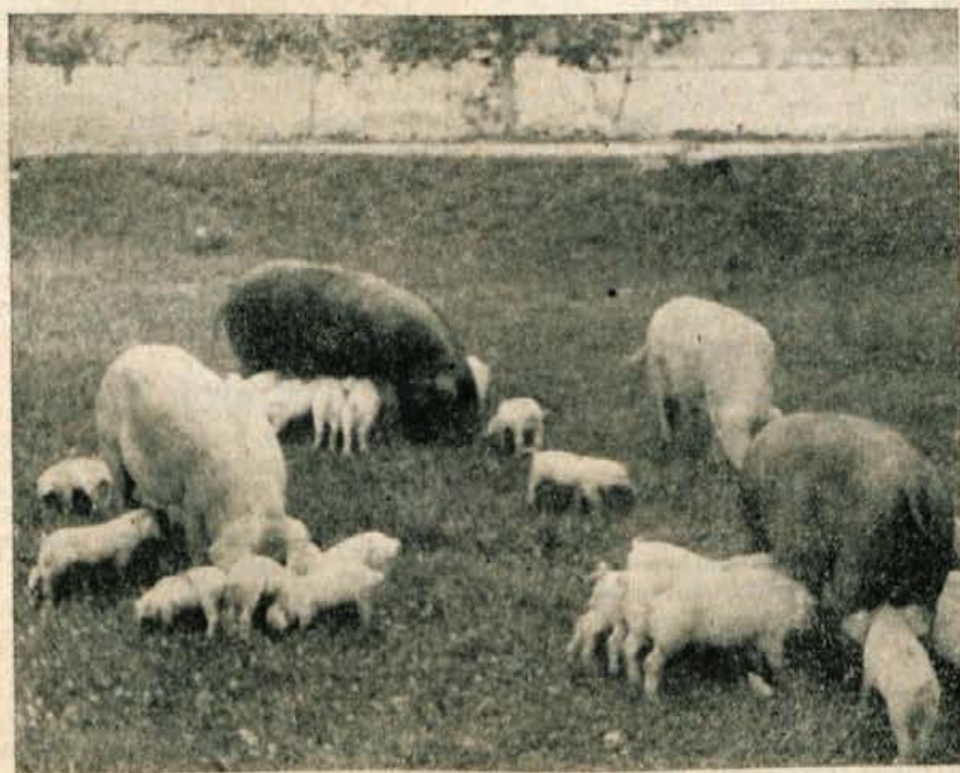
Kakšen naziv bomo dali novim, po teritoriju in številu prebivalstva tako velikim odborom? Naziv krajevni je bil doslej popolnoma primeren, saj so bili skoraj v vsakem večjem kraju. Sedaj pa, ko bomo izvedli komasacijo in tako dobili večje upravne enote, ta naziv ni več primeren in jih bomo zato imenovali občinske ljudske odbore. Verjetno bodo nekateri menili, da se povračamo na stare občine. Moramo pa poudariti, da je sedaj vsebina dela povsem druga. Beseda ljudski odbor je dovolj velik porok za razvijanje socialistične demokracije še naprej, beseda občinski na je v skladu z obsegom teritorija. Občinsko skupnost je predvideval že Marks!

Da bo nova razdelitev čimbolj odgovarjala prilikam kraja, kakor tudi gospodarstvenemu razvoju, bo potrebno, da dajo svojo besedo tudi volivci.

Ne morejo pa biti penosni tisti kamniški mladinci, ki so pred koncem šolskega leta možato podpisali prijave za delo v MDB, ko pa je prišel čas za odhod, so se nemožato — umaknili.

Korotan : Odred 7 : 4 (2 : 4)

V torek popoldne je bila pred okrog 800 gledalci odigrana pokalna tekma med kranjskim ligašem in ljubljanskim Odredom, v kateri so domači nogometaši v drugem polčasu tako odlično igrali, kakor doslej še nikoli. V mrežo Odreda, ki je bil v prvem polčasu za dva gola boljši, so v drugem polčasu goli kar deževali. Korotan je zaslužen premagal goste z rezultatom 7:4 (2:4).

Idila na sliki je posneta v Rejnjah pri Vodichah, kjer imajo eno najboljših vzrejalšč prasičev. Vendar je to le majhna skupina plemenskih svinj, ki jih ima okrajno posestvo. Redno gojijo okoli 70 svinj, 20 pitancev, 30—40 plemenskih svinj in 350 do 400 mladicev. Letos pa so še posebej zredili za jesensko prodajo 35 plemenskih svinj in 100 mladicev. Retenjsko posestvo, ki slovi daleč po Sloveniji zaradi svinjgojstva, dosega zmeraj lepše uspehe.

Kaj bo z ekonomijo MLO v Kranju

Nobena skrivnost ni, da ekonomija MLO v Kranju od vsega začetka nima ugleda. Ljudje se že štiri leta upravičeno zgražajo, češ, ekonomija je zadnja pri setvi, pletvi, vse je v plevelu ipd. Letne bilance pa izkazujejo v poljedelstvu in živinoreji iz leta v leto večje primanjkljaje...

Čas je, da se zlasti v dobi novih gospodarskih ukrepov in novih finančnih zakonov resno vprašamo, kaj bo sedaj s to ekonomijo? Ali ima smisel, da ekonomija še obstoja, če korenito ne spremeni svojega gospodarjenja?

Zmeraj in povsod poudarjamo, da je treba okrepiti socialistični sektor, čim bolj racionalno izrabljati zemljo in zato gospodarstvo mehanizirati, porabiti vse mogoče agrotehnične mere, da se kmečka proizvodnja dvigne. Vse to pa, kakor da je šlo mimo ljudi, ki odločajo o delu na ekonomiji in o njeni usodi.

Ne smemo misliti, da si dosedanjí upravniki ekonomije niso prišli na jasno glede vzrokov nerentabilnosti. Vendar pa doslej nihče še ni poskušal težave odstraniti. Prvi korak k izboljšanju gospodarjenja je šele sedaj v postopku. Ekonomija se pripravlja na arondacijo zemlje. Zaradi raztresenosti zemljišč vsa štiri leta ni bilo mogoče smotrno izrabljati niti delovne sile, niti živine in ne strojev, saj je samo poti do vseh 72 parcel 215 km (tja in nazaj). Novi upravnik-strokovnjak, na katerega lahko stavimo upanje, da bo ekonomijo gospodarsko okrepil, je preračunal, da bi porabil delavec, ki bi delal na vseh parcelah, v enem letu 230 dni samo za hojo, kar je v denarju 39.100 din (ker je delavec tudi za te ure plačan). S hojo živine sem in tja izguba ogromno naraste. Seveda tu še ni vračunana škoda, ki nastane zaradi vremenskih neprilic, ko na oddaljenih zemljiščih delovne sile ni mogoče naglo pregrupirati.

Osnova neuspehov na ekonomiji pa je bi-

la doslej v nepravilnem postavljanju proizvodnih planov. Plani so predvidevali samo proizvodnjo žitaric in vrtnin, ne pa tudi krmnih rastlin. Zaradi premajhne krmne baze ekonomija ni mogla dvigniti stalaža živine in tako tudi ne količine gnojla. Po setvenem planu bi rabila ekonomija letno 4.600 centov hlevskega gnojla, medtem ko ga daje živina le od 1000 do 1200 centov. Primanjkljaj so delno krili z nakupljenim gnojem, za katerega so na primer lani izdali 200.000 din, pa še zmeraj premalo, da bi bila polja dobro pognojena.

Pravcata revščina pa je na ekonomiji glede obdelovalnih strojev, ki so spričo raztresenosti zemljišč in premajhnega števila rednih delavcev tembolj potrebni. Zaradi pomanjkanja traktorja na primer je senska praha, ki jo smatramo za osnovno agrotehnično mero, pogosto ni v redu opravljena. Čeprav porabijo vse mesece za to delo, ni dovolj, kajti v tem času je vsaj 15 dni takih, da ni mogoče delati. Tako jih čas prehitijo.

Na ekonomiji redno delajo samo štirje moški, drugi delavci pa so priložnostni. Ekonomija jih dobi seveda le takrat, ko z delom doma opravijo, ali če so brez redne zaposlitve. Posledica tega je, da zemlja pogosto ni pravočasno obdelana. Če pa na primer spomladanska setev zakasni, je to čutiti skozi vse leto. Odnos priložnostnih delavcev in delavk do dela, razumljivo ni tak, kakršnega bi si želeli. Iz leta v leto bolj zaplevljena polja so neljuba posledica najemanja priložnostnih delavcev.

Kar se investicij tiče, je na ekonomiji ogromno zamujenega, saj sedanje zgradbe ustrezajo le eni osminki gospodarstva. Treba bo torej čimprej dokončati hleve, gnojilšča, shrambe za orodje in stroje in urediti stanovanja za delavce in uslužbence, s čimer bo ekonomija tudi lažje prišla do delovne sile.

„Keramična-kemična industrija“ v Kamniku SE LEPO RAZVIJA

Lep domač pregovor pravi: „Iz malega raste veliko!“ Temu v potrdilo bi rad povedal nekaj iz življenja v Kamniku. V severzahodnem delu mesta leži — stisnjena med majhnimi hišami — na zunanji pogled tudi prav nič velika Direkcija keramične in kemične industrije kamniškega okraja. Vanjo sem prišel iz stranske ulice, skozi veliko dvorišče in prostorno keramično delavnico, kjer delavci in delavke hito z delom. Z veliko vestnostjo in ljubeznijo ga opravljajo. Velike zabojne, polne krasnih keramičnih servisov razpošiljajo na vse strani.

Povsod iščejo njihovo robo, da naročilom kar ne morejo zadostiti. In da vidite ta ponos, ko vam razkazujejo servise za

je že vrgla proizvodnja, da bodo obrate razširili in delo mehanizirali.

Samo izkop livarskega peska v Moravčah, odkoder ga pošiljajo vsem železarnam v Jugoslaviji, je znašal letos nad 20.000 ton.

Keramični servis za liker, izdelan v Kamniku

liker in čaj, različne pepelnike, vaze itd. Vse je ročno delo, brez kakšnih posebnih modernih pripomočkov, kar daje blagu še večjo vrednost.

Pred leti je bil to še zelo skromen obrat. Toda ljudje so delali z veliko ljubeznijo in s še večjo vztrajnostjo, da bi se uveljavili. Uspeli so. Brez vsake pomoči, z lastnimi silami in sredstvi so razširili obrat v razsežno okrajno podjetje keramične in kemične industrije, ki ima svoje središče v Kamniku. Sedaj dela v njihovih sedmih obratih (keramika in milarna sta v Kamniku, tri pečarije, katerih izdelki slove da le po naši domovini, v Mengšu, izkop livarskega peska v Moravčah in tovarna barv v Ihanu) — 155 delavcev. Vsi obrati so pri proizvodnji med seboj ozko povezani, delajo brezhibno in bogate našo domaćo keramično in kemično industrijo z vse bolj pestrimi in kvalitetnimi izdelki za široko potrošnjo.

Delavski svet podjetja je že zdavnaj osvojil akordno delo, kot najboljšo pot za nagrajevanje in dvig produkcije. Sploh tu z veliko volje premagujejo vse težave, ki še obstajajo. Toliko materialnih sredstev

Milarna v Kamniku in tovarna barv v Ihanu sta že izpolnili letni plan, medtem ko drugim ne manjka mnogo do tega. Podjetje je našlo zdaj še boljše glino, tako da bo njihova keramika še bolj kvalitetna kakor doslej iz Tuhinjske gline. Samoiniciativno in krepko si torej to podjetje utira pot na svobodni blagovni trg.

V Škofji Loki bi radi tujski promet oživili, toda...

V neprijetnem položaju se znajdeš, če prideš v Škofjo Loko s prvim vlakom. Ob šestih še ni noben lokal odprt. Pač, večna vrata Ljudske restavracije. Predsoba z bifejem, z nekaj mizami in stoli, osvetljuje medla luč. V tej uri ni nikogar tam, da bi ti postregel, niti da bi ti zabranil sesti. Da ti hitreje poteče čas, pride okoli pol sedmih snažilka z leseno golldo v roki in začne škropiti cementna tla. Potem zaplešeta metla in prah...

„Plesa“ še ni konec, ko se ob sedmih prikaže natakarka in vrata vlepo, prostorno restavracijo se končno odpro. Sedeš in čakaš, da bi te vprašali, česa želiš. Nič. Natakarka vzame čunjo v roke in hiti brisati stole, klopi in peč za hrbiti „zapečkar-

V zadnjih aneh po svetu

Mednarodna kronika je zdaj bogatejša še za en dogodek, ki obeta zelo dramatičen razplet. Vprašanje Egipta stopa v vrsto vprašanj, o katerih se bo morda razpravljalo še leta in leta. To pa ne morda samo zaradi tega, ker je vprašanje zapleteno, marveč predvsem zato, ker bo angleška diplomacija le nerada pristala na popolno enakopravnost Egipta z ostalimi državami,

uspeh padla na njihova ramena. Tega pa zdaj, ko se bliža VI. zasedanje Generalne skupščine, nikakor ne žele.

V Washingtonu je bil prejšnji petek podpisan sporazum o posojilu Jugoslaviji v znesku 28 milijonov dolarjev. Jugoslavija bo to posojilo, po izjavi dr. Velebita, ki je ta sporazum v imenu naše vlade podpisal, porabila za dvig življenjskega stan-

Medtem ko vzbujajo pogajanja na Koreji upanje, da bo konec vojne, trajajo v zraku in na tleh še vedno ogorčeni boji. Sovražnika dovažata na fronto nove rezerve. Slika kaže ameriška raketna letala na krogu letalonosilke, ki plove v neko japonsko pristanišče.

ki priznavajo Anglijo kot svojo metropolo. Ne smemo pozabiti, da ima angleški poslanik v Egiptu poseben položaj, ne de iure, marveč praktično. To je še iz tiste dobe, ko je bil (angleški poslanik) v Kairu najvplivnejša oseba na egiptovskem dvoru.

Posledice egiptskega koraka se v podrobnem še nemože presoditi. Lahko ga presojamo z vojaškega stališča. Čeprav trdi egiptska vlada, da je vprašanje Sueza in združitve Nilske doline notranje vprašanje Egipta, pa danes v zapadnem svetu prevladuje mišljenje, da je Sueski kanal tako važna postojanka zapadnega sveta, da o njem ne more odločiti le egiptska vlada, sicer bi se lahko nekega dne zrušila vsa zgradba zapadne obrambe. Anglija skuša zainteresirati za to vprašanje nekatere svoje dominione, saj je prepričana, da s svojimi lastnimi sredstvi ne more braniti Srednjega vzhoda.

V zvezi z Egiptom pa se takoj postavlja tudi vprašanje, kje se bo ustavil ta val, ki je po drugi svetovni vojni zajel muslimanski svet? Če bo arabskim državam uspelo, da pride na dnevni red zasedanja Generalne skupščine še vprašanje Maroka, potem smemo pričakovati, da stojimo pred vrsto zelo resnih vprašanj, ki jih bo morala zapadna diplomacija že v kratkem času rešiti. Francija gleda že itak s precejšnjim nezaupanjem na ustanovitev samostojne Libije v srcu Sredozemlja. Začasno ji je sicer uspelo zadušiti nezadovoljstvo v Maroku — tej trdnjavi islamizma — toda žerjavice, ki se je vnela, ne bo mogoče zlahka pogasiti.

Bolj ugodna poročila pa prihajajo medtem s Koreje. Toda bogve ali lahko tolačimo pripravljenost Sovjetov, da se tam rešijo nekatera bolj tehnična vprašanja, kakor so določitev demilitarizirane cone, kjer se bodo vodila nova pogajanja kot pripravljenost Sovjetov na sporazumno rešitev. Vsekakor pa Sovjeti zdaj ne bi želeli pokazati, da jim ni do sporazuma. V tem primeru bi namreč vsa odgovornost za ne-

darda in sicer na osnovi naših prirodnih bogastev. To je prvi del pomoči, ki jo bo naša država dobila od Banke za obnovo in razvoj.

Zagrebsko zborovanje za mir in sodelovanje med narodi se bo po dosedanjih pripravah spremenilo v mogočno manifestacijo. Vsak dan postaja bolj jasno, da bo ta konferenca sila pomembna in koristna. Zato tudi svetovni tisk vse bolj pogosto poroča o njej.

Do zime bo dom na Lubniku pokrit

Naši gorniki imajo vedno več zavetišč po planinah. Samo na hribih okoli Škofje Loke sta v dobrem letu zrastle dva doma: lani na Starem vrhu, letos pa na Lubniku. Prvi je že odprt, drugega pa bodo do zime spravili pod streho, pozimi in zgodaj spomladi opremili notranjost in ko začne planinska sezona, bo že hribovcem na razpolago.

Planinska zveza Slovenije je odobrila za dom na Lubniku 900.000 din kredita. Se preden pa je Planinsko društvo v Škofji Loki dobilo del tega zneska — 350.000 din — je bilo polovico stavbe že gotove. Člani planinskega društva, gimnazijci, vojska, člani sindikalnih podružnic škofjeloških podjetij in člani Lovske družine so zlasti ob nedeljah hodili na Lubnik in 11.024 ur prostovoljno gradili dom. Mladina je prav pridna pri gradnji. Tik pred koncem lanskega šolskega leta je okoli 360 dijakov skupaj s profesorji zneslo nad 2500 kosov opeke na gradbišče. Zadnja dva kilometra poti namreč ni mogoče uporabljati vozil. Med počitnicami pa so mnogi gimnazijci tudi po ves teden ostali na Lubniku.

Poleti je vojska poslala na Lubnik 600 vojakov, ki so v enem samem dnevu opravili 3000 prostovoljnih ur, in prav sedaj se pripravljajo zopet tja.

Da gradnja tako naglo napreduje, ima veliko zaslug tudi aktiven gospodarski odbor, zlasti njegov predsednik Jože Čadež. Sploh pa so na čimprejšnji izgradnji doma zainteresirani vsi Škofjeločani in tudi MLO, ki je graditeljem v največji stiski za denar, da delo ni obtičalo, podaril 10.000 din za gradbeni material.

POPRAVEK

V predzadnji številki našega lista se nam je v rubriko „Izpred sodišča“ prikradla neljuba pomota. „Obsodili“ smo zaradi neoddaje žita namesto Janeza Kepica — Janeza Kalana, ki je bil na sodišču le kot priča.

nja sem, da po osmi uri redke gost naroči belo kavo ali mleko.

Slišal sem, da bi Škofjeločani radi oživili tujski promet. Zdi se mi pa, da s takim ravnanjem dlje od pobožnih želja ne bodo prišli.

Ob otvoritvi znanstvene frančiškanske knjižnice v Kamniku

Dva večera reproduktivne glasbe v Kranju

V Kamniku so v soboto 14. t. m. slovesno odprli znanstveno knjižnico očetov frančiškanov. Slovesnosti so se udeležili med drugimi tudi dr. Anton Slodnjak, dekan filozofske fakultete, dr. Mirko Rupel, upravniki univerz. knjižnice, prof. Alfonz Gspan, dr. Drmelj, zastopnik Zavoda za zaščito kulturnih spomenikov, Jakob Zen, sekretar OK KPS, Josip Jeras, predsednik IO OLO, ppolk. Čerin, zastopnik JA, javni in kulturni delavci, predstavniki množičnih organizacij, društev in podjetij v Kamniku.

V imenu republiškega odbora za proslavo 400 letnice slovenske knjige je vse navzoče pozdravil profesor Gspan, ki je med drugim dejal:

„Od srca čestitam predstojništvu samostana k lepi zamisli, tudi v teh samostanskih prostorih počastiti začetek slovenske književnosti s pričujočo razstavo. Vidim, kako pošteno, širokogrudno in brez predsodkov pojmuje zdajšnje samostansko predstojništvo pomen letnice 1551 v slovenski kulturni preteklosti, in vem, da so pod to streho na delu razumni, kulturni in z ljudstvom čuteči ljudje. Čestitam pa tudi krajevnim oblastvom, ki so z razumevanjem podprle prizadevanje gospoda, p. Salezija Glavnika in mu šla na roko, ko si je zastavil vse hvale vredno nalogo, rešiti to krasno, bogato knjižnico propadanja in ustvariti pogoje, da bo služila namenom, ki jih ima. Imel sem priliko zasledovati ta prizadevanja, ki so slednjč dovedla do obnovitve knjižnice, in lahko rečem, da je tudi to do zdaj pri nas edinstven primer. Pred kakimi tremi leti sem videl na svoje oči, kako so vojni dogodki in kar je bilo z njim v zvezi, prizadejali tu nakopičene knjižne zaklade. Knjige, med njimi dragoceni prvotiski še iz stoletja Gutenbergovega izuma, en slovenski protestantski tisk, krasna zgodovinska, teološka in druga znanstvena dela, segajoča v dobo,

ko je v tej knjižnici deloval sin slavnega zgodovinarja Janeza Vajkharda Valvazorja, kos knjižnice zaslužnega našega jezikoslovca Stanislava Škrabca, prenesen sem kaj iz samostana Kostonjevega pri Gorici in tako rešen pred uničenjem po italijanskih fašistih, in na tisoče drugih knjig — vse to je bilo razmeščeno, ali bolje nagomiljeno pod to streho na treh koncih. Najdragocenejši tiski so bili v sobi poleg celice zdajšnjega gospoda predstojnika, drugi naloženi kakor polena na vlažnem hodniku, spet drugi so se prašili po tleh in klopih v cerkvenem koru. Dobra volja, velika kulturna zavest in neodoljiva vztrajnost so obrodile vidne uspehe. Našel se je prostor, ta je bil tako izbran in prezidan, kakor zahteva biblioteka higijena. Izdelano je bilo novo, preprosto, toda primerno pohištvo. Našle so se pridne roke, da so spravile knjige v red in naredile iz zaprašenih, vlažnih in do stropa segajočih kupov

ogroženih knjig to, kar se sme res imenovati knjižnico. Še enkrat poudarjamo: vse to je uspeh kulturne zavesti, požrtvovalnosti in pridnosti. Ustvarjeni so bili zdaj pogoji, da ti knjižni zakladi ne bodo kakor luč, poveznjena pod mernik, marveč bodo pomagali širiti vednost in poglobljati znanstveno spoznanje. Hkrati pa je zdaj dana priložnost, da se bo morebiti prav ob tej knjižnici začel razvijati strokovni bibliotekarski naraščaj med redovniki, ki bo skrbel za podobne knjižnice na Slovenskem, ki jih ni malo. Prepričani smo, da bo tako prišlo na dan še marsikaj, česar naša znanost še ni spoznala in bo to spet koristilo napredku naše kulture.

Naj se knjižnica očetov frančiškanov v Kamniku ohranja in razvija, da bodo čim prej vidni blagodejni učinki te lepe kulturne ustanove, ki bodo v prid ne samo mestu Kamniku, marveč vsej naši republiki.“

Bodo v Žireh prebrodili kulturno krizo?

Kulturno-umetniško delo v Žireh ni na višini, čeprav smo si ob lanskem občnem zboru SKUD „Oton Zupančič“ naidejali, da se bo stanje popravilo.

Na letošnjem občnem zboru društva smo ugotovili, da je pasivnost posledica slabe povezave med vodstvom in sekcijami, ki so bile prepuščene same sebi. Večina članov odbora je namreč prevzela funkcije nekako po sili, zato tudi niso čutili prave dolžnosti do dela.

Med umetniškimi skupinami si je doslej največ prizadeval orkester, ki je dvakrat na teden redno vadil, sodeloval pri dramskih prireditvah, imel samostojen koncert in pri vseh proslavah nosil glavno breme. Igralska družina je v režiji svojega vodje, tov. Zinke Berčičeve, naštudirala samo Jurčičevega „Domna“. Tov. Zinka se je zelo trudila z igralci in trdne živce je morala

imeti, da je vzdržala do premiere spricho njihove nediscipliniranosti in mlačnosti. Tu bo vzrok, da se ni lotila novega dela, tako da je morala drugo dramsko prireditev oskrbeti krajevna organizacija vojaških vojni invalidov. Zbrala je igralce — članke društva, ki so v režiji požrtvovalnega tov. Silva Ovsenka naštudirali Molièrova „Georga Dandina“, s katerim smo Zirovci na republiškem tekmovanju za 10. letnico OF zasedli drugo mesto. Bil je to uspeh naših igralcev, ne pa uspeh društva, ker so pač dali za to uprizoritev pobudo vojaški vojni invalidi. Med drugimi sekcijami je vredno omeniti le še knjižnico. Tov. Ponamorenkova je dobila celo priznanje za svoje marljivo in redno delo pri izposojanju knjig in vodenju knjižnice. Še več uspehov pa bi bilo, če bi prostori, ki jih ima knjižnica, ustrezali. V zadovoljstvo nas vseh sta sedaj sindikalna podružnica Tovarne športnih čevljev in upravni odbor tovarne zagotovila knjižnici tudi lepo in prostorno čitalnico in šahovsko sobo.

V Žireh imamo le moški kvintet, dasi je nekaj obstajal dober moški, ženski in mešani pevski zbor. Na zadnjem občnem zboru smo se dogovorili, da bomo poskušali dobiti dobrega pevovodjo in tako pevске zbere obnoviti.

Novi odbor ne bo smel zgubljal volje ob težavah, ki bodo prav gotovo nastale. Treba bo ne le poživiti kulturno-prosvetno delo in ga postaviti na trdnjše temelje, ampak tudi pritegniti mladino, ki se sedaj nikjer ne udeležuje. Več pažnje bo moral novi odbor posvetiti tudi gospodarjenju v društvu. Čeprav polna blagajna ne sme

Organizacija Rdečega križa v Kranju je 8. t. m. prijetno presenetila z glasbenim večerom, katerega program so izvajali gostje iz Ljubljane — sopranistka Mlejnikova, tenorist Lipušček ter eden najboljših jugoslovanskih violinistov, prof. K. Rupel. Z visoko kvaliteto interpretacije so nudili prelep, užitka poln večer, ki pa, žal, spricho slabega obiska ni dosegel namena prireditve. Celotno prosvetnih delavcev iz Kranja in iz bližnje okolice, ki smo jih upravičeno pričakovali, ni bilo. Morda pa so organizatorji glasbenega večera premalo poskrbeli za reklamo?

V to da misliti nabito polna dvorana dva dni kasneje, ko so gostovali v Kranju člani dunajskega delavskega simfoničnega orkestra s programom lahke glasbe. Po toplih pozdravnih nagovorih zastopnikov množičnih organizacij v Kranju je orkester — manj v dinamičnem kakor v intoniranem pogledu — zadovoljivo izvedel program, ki pa je nekoliko izstopil iz okvira lahke glasbe. Vzlic temu so poslušalci, ki so pričakovali več zabave in razvedrila kakor resne glasbe, prišli na svoj račun.

Gledališče

Prešernovo gledališče Kranj

Petek, 19. oktobra ob 20. uri: Shakespeare „Vesele Windsorke“ — abonma petek.

Nedelja, 21. oktobra ob 16. uri: F. S. Finžgar: „Divji lovec“ — izven.

Torek, 23. oktobra ob 20. uri: Shakespeare „Vesele Windsorke“ — abonma torek.

ČLANI SKUD „TONE ŠIFRER“!

Udeležite se 24. t. m. rednega letnega občnega zbora v Škofji Loki!

POPRAVEK

V članku „69 novih obrtnih pomočnikov“, ki smo ga objavili v 38. številki našega lista, je bilo nekaj pomanjkljivih informacij. Učitelja, ki je hodil na šolo učencev v gospodarstvu v Škofji Loki k pouku pijan, so organi prosvetne oblasti že pred enim letom odstranili.

Vajenci — tudi mizarji — ki so obiskovali šolo za učence v gospodarstvu v Cerkljah, so pomočniške izpite uspešno položili, razen Jožeta Podjeda s Pšate 24, krojaškega vajenca, ki ni na nobeno vprašanje odgovoril.

biti končni cilj našega prizadevanja, je vendarle treba društvo tudi finančno okrepiti, saj je trdna gospodarska osnova eden važnih pogojev za uspeh. V novozvoljenem gospodarju in v vseh drugih članih društvenega odbora imamo poroke, da bomo to tudi dosegli. B.

Žiškova „Miklova Zala“ v Komendi

Igralska družina iz Komende si je za otvoritev letošnje sezone izbrala Žiškovo „Miklovo Zalo“, ljudsko igro v pravem pomenu besede. Borba Korošec proti grajski gospodi, ki jo je Žišek vpletel v zgodbo, je borba slovenskega kmeta za svoje pravice v zgodovini, ki pa opominja na borbo sedaj. Žiškova „Miklova Zala“ tako pritegne gledalce, kakor Finžgarjev roman „Pod svobodnim soncem“, ki se zdj bralcu tem lepši, čim večkrat ga bere.

Uprizoritev komendskih igralcev je bila dostojna. S to igro so zadovoljili že dvakrat gledalce doma, gostovali pa so v Mekinjah in v Cerkljah, v načrtu pa imajo še gosto-

vanje na Viču, v Senčurju, na Trati pri Škofji Loki in v Grobljah.

Če si ogledamo še izbiro del, ki jih je ta družina odigrala po osvoboditvi, vidimo, ne le da družina z vnemo dela, ampak tudi, da posveča veliko pažnjo dobri izbiri del. Doslej so odigrali že „Raztrganec“, „Puško gospe Carrar“, „Matička“, „Zupanovo Mico“, „Kralja na Betajnovi“, „Domna“ v Horvatu priredbi, „Desetega brata“ v Delakovi priredbi, „Narodnega poslanca“, „Jurčka“, „Cvrčka za pečo“, „Solo za žene“ in „Georga Dandina“, s katerim si je družina na republiškem tekmovanju vaških igralskih društin priborila tretje mesto.

Modrosti

Včasih je treba domišljije, da odkriješ v človeku kaj dobrega. Mnogi ljudje pa imajo bujno domišljijo, ko odkrivajo v svojem bližnjem slabosti.

Ne vprašujmo se, ali je življenje vredno, da živimo, temveč, ali smo vredni da živimo?

Stroga vzgoja je kakor sol v juhi, paziti pa je treba, da juha ni presoljena.

Najhitrejša žival, ki vas nese k popolnosti, je trpljenje.

Za zob časa ni nobene plombe.

Marsikdo napreduje v potu tujega obraza.

Zanimivosti

Draginja narašča. Po uradnih poročilih iz Washingtona so se cene živil v ZDA od začetka vojne na Koreji dvignile za 12%. To posebno prizadeva sloje s skromnimi ali zmernimi dohodki, ki morajo večji del dohodkov izdati za živila. Podražile pa so se in se še dražijo tudi skoro vse druge potrebščine.

Za kratek čas

„Ali ni krasno“, reče Litvanec svojemu prijatelju Rusu, „biti državljan Nove Litvanije, največje države na svetu?“

„Kako pa to misliš?“, ga začudeno vpraša Rus.

„Hm, kako. Zapadno mejo imamo na Baltičkem morju, prestolnico v Moskvi, največ ljudi pa v Sibiriji“, se resno odreže prijatelj.

GREV

Tam, kjer sonce zahaja ...

Tedaj je zaslišal nekakšne udarce, morda sekire, morda kladi in brž se je napotil proti kraju, odkoder so prihajali. In res, za hlevom je delal Slagle.

„Oho, to ste pa vi, Rock!“ ga je pozdravil Jess.

„Sem že nekaj slišal, da ste spet tu. Range Preston je šel davi tod mimo in je povedal.“

Torej ta suhi, popolnoma izpremenjeni človek je bil Slagle!... Njegov obraz ni izražal niti presenečenja niti veselja. Stisk njegove raskave, zgarane roke je bil mrzel, tuj. In Rock ga je bil poznal vsega cvetočega in sijočega, z jasnimi, veselimi očmi, brez najmanjše gube, brez vsakega sivega lasu!

„Jaz sem...“, kako bi rekel, nekam presenečen!“ je začel Rock, ves negotov. „In, častna beseda, žalosten sem. Takega vas najdem... in v takih razmerah.“

„Sem si takoj mislil... Od moža, ki ste ga vi poznali, je kaj malo ostalo, hočete reči!“ je zagrnjeno odgovoril Slagle.

„Ampak, za božjo voljo — kako je prišlo do tega?“

„Smolo sem imel, kaj se hoče... Najprej dve leti brez kapljice dežja, da mi je trava pred očmi zgorela, potem sem prišel Johnu Dabbu v roke, banko, v kateri sem imel denar, je vzel hudič — in nazadnje so se priselili Prestonovi, ti so mi dali še zadnjo po grbi!“

„Kaj pa so napravili z Vami?“

Rock je bil do dna srca pretresen.

„Pravzaprav sem sam kriv!“ je odgovoril Slagle. Stari Preston je škilil na mojo farmo, še prav lepe denarce mi je ponujal zanjo, jaz pa sem žalibog odklonil. No, potem sem se strašno spril z njegovim sinom Ashom in ta se je potem spravil nanje. Čedalje bolj sem lezel v dolgove in nobena banka mi ni dala več kredita — no, in tako so me izrinili. Na koncu sem vse prodal na pol zastonj.“

„Prestonovim?“

„Kajpak — komu pa?“

„Torej so vas uničili Prestonovi?“

„Ne bi mogel kar tako reči. Dabb je kriv, da sem zdrknul. Gage Preston mi pravzaprav ni napravil nič hudega. Toda Ash Preston...“

„Torej taka svinja je ta Ash!“ je v sveti jezi zavpil Rock.

„Nerad o nekom govorim za njegovim hrbtom. — Toda prav to sem mu jaz rekel v obraz!“

„Sta se potem še kdaj srečala?“

„Zmeraj mu grem s poti. Ste že videli klopotačo, prav potem, ko se je zlevila, če se takole hinavsko priplazi, pripravljena, da naskoči vse, kar jo sreča?“

„Seveda sem videl.“

„No, vidite, rečem vam, tak je Ash Preston... Ob stotine goved sem v zadnjih petih letih, da, obesil se dam, če ni res... No — nič nisem rekel!... Moja žena — še enkrat sem se oženil — je podedovala nekaj denarja in farmo v Missouri. Začetkom jeseni greva od tod — hvala bogu!“

„To me pa res veseli. Prav gotovo se boste spet postavili na noge. Prav od srca vam želim vso srečo!“

„Zahvaljeni za to! Tudi jaz vam želim isto! Kaj pa boste začeli?“

„Upam, da bom dobil službo pri Prestonovih!“

Slagle je zamišljeno zmajal z glavo.

„Potem pa pazite, da vam klopotača ne stopi na pot!“

*

Po dveh urah lagodnega jahanja navzgor je Rock prispel do vhoda v Sedlo sončnega zahoda. Bilo je že pozno popoldne. Oblaki so se razpršili in so plesali na temnomodrem nebu le še kot zlato in rdeče tenčice.

Ko pa je prejahal dolgo skalnato zaseko, se mu je odprla prečudovita, divje romantična lepota. Slap potoka se je vil kot vrvica, zdaj osvetljena zdaj temna, po skalovju navzdol, in se je nazadnje levo od Rocka izgubljal v votlino. Visoke smreke, ki so stale kot mogočna predstraža na koncu zaseke, so se zdele, ko jih je mehko zibal veter, kot bi pozdravljale Rocka. Mogočna poslopja, ki so se belila izza cedrovih dreves, mu še niso bila poznana — da, tu je torej domovina Prestonovih...

TEDENSKA KRONIKA

Izpred sodišča

OBSOJENI TATOVİ BOMBAŽNE PREJE V TRŽIČU

Pred nekako tremi meseci smo v našem listu podrobno poročali o tatinski tolpi, ki je kradla prejo v tržiški bombažni predilnici in tkalnici in jo razpošiljala po vsej državi kot „selidbeno robo“. Ta čedna družba, pod vodstvom Antona Kozamernika, je v skoraj dveh letih močno oškodavala tovarno in s tem državo, saj precej preje uvažamo in jo drago plačujemo v inozemstvu.

Cepprav je bila tatinska mreža zelo obsežna in razpredena celo v drugih republikah, so vse tiče končno zajeli in jih na okrožnem sodišču v Ljubljani obsodili: **Antona Kozamernika** na 5 let in 6 mesecev strogega zapor, **Antona Peharca** na 6 let strogega zapor, **Ivana Kinka** na 5 let strogega zapor, **Janka Janca** na 3 leta strogega zapor, **Maksa Avpiča** na dve leti in 3 mesece strogega zapor, **Franca Klemenca** na 2 leti strogega zapor, **Stjepana Velemanoviča** na 2 leti zapor, **Ivana Čmelješeviča** na 2 leti zapor, **Ivano Pehar** na 1 leto in 6 mesecev pogojnega zapor, **Jožeta Sirca** na 8 mesecev zapor, **Ignaca Steteta** na 1 leto strogega zapor, **Darinko Našič** na 6 mesecev zapor, **Antonijo Šarabon** na 9 mesecev zapor, **Anico Čerovski** na 10 mesecev zapor, **Metko Kladnik** na 6 mesecev zapor, **Janeza Dobravca** na 1 leto in 6 mesecev strogega zapor, **Marijo Ferlič** na 6 mesecev strogega zapor, **Franja Jakšiča** na 2 leti strogega zapor, **Katarino Jakšič** na 1 leto in 4 mesece pogojno, **Šima Galoviča** na 2 leti zapor in 5000 din denarne kazni, **Marijo Milkovič** na 1 leto zapor, **Silvo Kink** na 1 leto pogojno ter **Ivana Bečana** in **Vlada Jakopiča** na 5000 din denarne kazni.

Ivan Lambert in **Vlado Matas** iz Zagreba ter **Slavko Sikinger** iz Slavonskega Brodu so poskušali na Jezerskem prekorati mejo. Zato jih je navdušil znanec, ki je že pobegnul v Avstrijo, in jim pisaril, kako se tam dobro živi. Zelo točno jim je orisal celo smer, kje naj jugoslovansko-avstrijsko mejo prestopijo. Izgleda, da stvar niso dobro proučili ali pa so naši graničarji „preveč“ budni. Načrt jim ni uspel. V enem letu za mrežami se bodo najbrž streznili in uvideli, da je prav, da niso mogli čez mejo.

V preteklem mesecu je mislil nad Tržičem pobegniti preko meje tudi **Dragoljub Jovanovič** iz Beograda. Namero pa so pravčasno opazili miličniki in mu preprečili prehod. Na vprašanje, zakaj je mislil uiti, se je Jovanovič zagovarjal, da ni mogel dobiti primerne zaposlitve. Izgovor pa je preveč šibak, da bi mu verjeli. Dve leti se je učil mehanične obrti v Rakovici — industrijskem podjetju motorjev. Potem je sodeloval pri gradnji mladinske proge, zadnji dve leti pa je bil v Zagrebu v pilotski šoli. Tu si je v dveh letih svoje strokovno znanje gotovo tako poglobil, da bi lahko napravil izpit za mehanika in tako prišel do primerne zaposlitve. Po mnenju sodišča pa obtožencu pošteno delo ne diši in se je zato skušal prethotapiti čez mejo. Takih delomrznih „tipov“ se v veliki večini poslužujejo naši sovražniki, da v tujini rovarijo proti naši državi. Vse te okolnosti je sodišče pri odmeri kazni upoštevalo in prisodilo Jovanoviču eno leto zapor.

Anton Eržen, natakhar krajevne gostilne v Gorenji vasi, ni vodil nič kaj točnih računov o svojem delu. Službo je nastopil v aprilu, koncem maja pa je imel že 10 tisoč din primankljaja, ki je narastel do avgusta na 48.776 din. Upravniku gospodarskih podjetij — Jelovčanu, ni tega nikoli omenil. Iz te zagate ni videl druge rešitve, kakor da pobegne preko jugoslo-

vansko-italijanske meje, kar pa so mu miličniki preprečili.

Obtoženec se je sicer zagovarjal, da je o primankljaju obvestil upravnika. Primankljaj je nastal po obtoženčevi krivdi. Sodišče je prepričano, da si je denar prisvajal postopoma, ko pa so mu postala tla pod nogami „prevročna“, se je odločil za beg in s tem svojo krivdo še potrdil. Sodišče mu je prisodilo 14 mesecev zapor.

Poslil je mladoletno deklico. — Pred okrajnim sodiščem v Kranju je stal te dni 33-letni Janez Selhaus, fotografski pomočnik iz Škofje Loke, ki je pred nedavnim v stranski, temni ulici v Ljubljani, poslil 12-letno deklico. Sodišče ga je obsodilo na šest mesecev zapor.

Izpred kamniškega sodišča. Franc Zure, posestnik iz Zaloga je prenehal potrdilo o plačanih davkih. Znesek nekaj nad 7.000

Vse male oglase,

objave in reklame sprejema za kamniški okraj

tov. PEPCA KODRA, trafika, Kamnik

dinarjev je „zaokrožil“ v 17.000 din in ga predložil kot dokaz, da je davek plačal. Seveda je popravil tudi datum. Sodišče mu je odmerilo tri mesece zapor in 5.000 din denarne kazni.

Kmet Janez Slapar iz Refolč pri Lukovici je hotel v podivjanosti zabosti s 30 cm nožem vaščana v svoji kuhinji, dejansko pa ga je potem sunil s škarjami in ga tako močno ranil, da bi napadeni umrl, če ne bi dobil pravočasno zdravniške pomoči. — Slapar bo moral zaradi svoje vročkrvnosti predsedeti 6 mesecev v zaporu in plačati 2.000 din kazni.

Spominski dnevi

- 20. oktobra 1944. — osvobodjen Beograd.
- 20. oktobra 1949. — Jugoslavija izvoljena v Varnostni svet.
- 21. oktobra 1941. — Gorenjski partizani odvzeli mlinarju v Zupuzah, ki je delal za Nemce, 6000 kg moke in jo prepeljali skozi Kranj v svoje taborišče.
- 21. do 24. oktobra 1944. — Enote IV. operativne cone imajo hude borbe na odseku Kamnik — Črnivec — Gornji grad — Slapnik — Čreta in Solčava. Sovražnik je imel v teh bojih okoli 180 mrtvih in 250 ranjenih.
- 22. oktobra 1944. — Enote IX. Korpusa zavzamejo postojanko v Poljanah nad Skofjo Loko. Pobegnili je samo 5 sovražnikovih vojakov.

Dežurna služba

Od 20. oktobra dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Josip Bežek, tel. 353. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Kino

„Storžič“ Kranj: 18. do 22. italijanski film „Sciusca“; 23. do 31. ameriški film „Zaplešiva“. — Za film „Sciusca“ je mladini izpod 16 let vstop k vsem predstavam strogo zabranjen.

„Svoboda“ Strazisce: 19. do 22. angleški film „Waterlojska cesta“; 23. do 25. amer. film „Major in frklja“.

Skofja Loka: 19. do 21. angl. film „Johny Franco“.

Potujoči kino pri Okrajnem odboru OF Kamnik predvaja italijanski film „Pod rimskim soncem“ 20. oktobra ob 19. uri v Krumperku; 21. oktobra ob 15. uri v Krašnji; 21. oktobra ob 18. uri v Prevojah; 23. oktobra ob 19. uri v Bukovici; 24. oktobra ob 19. uri v Duplici; 25. oktobra ob 19. uri v Vodicah; 26. oktobra ob 19. uri v Radomljah.

Objave

OLO, poverjenstvo za finance. Kranj-okolica bo v ponedeljek, dne 22. t.m. dopoldne razprodajalo zarubljene predmete. Na zalogi ima: moška kolesa, posnemalnike, motorno kolo, kotle za žganjekuho, čevljarski šivalni stroj, klavirsko harmoniko itd.

Interesenti naj se zglasijo ob 9. uri v sobi št. 21.

Mali oglasi

Mizarsko podjetje Polak Jurij, Farovaška loka, se je preselilo na Zlato polje št. 4, ob cesti Kranj—Naklo, nasproti gostilne „Pri Kroni“.

Preklicujem blok 20313, izdan v „Zvezdi“ Kranj. — Brankovič, Cerklje.

Poceni prodam 2000 komadov zidne opeke. Naslov v upravi lista.

Kupim pianino ali kratak klavir. Ponudbe na upravo lista pod „Pianino“.

Opremljeno stanovanje dobi delavka ali vdova srednjih let, ki bi bila pripravljena gospodinjiti eni osebi. Ponudbo v upravi lista pod „Poštena“.

Uradna objava Državnega zavarovalnega zavoda DOZ imetnikom polic imovinskih zavarovanj v državnem, združnem, družbenem in privatnem sektorju

S prehodom na proste cene v gospodarstvu se je povečala nominalna vrednost premoženja. Zlasti je zaradi dviga cen gradbenega materiala narasla nominalna vrednost vseh vrst stavb in raznega inventarja, kakor tudi vrednost raznih zalag blaga in polizdelkov, tako v skladiščih industrijskih podjetij, kakor v skladiščih trgovskih podjetij. Posledica novih cen je, da so zavarovalne vsote za stavbe, zaloge, stroje in premičnine proti požaru in drugim nezgodam mnogo prenizke. Prav tako so prenizka zavarovanja proti vlomom, razbitju stekla, avtomobilskim nesrečam, poginu ali nasilnemu zakolu živine itd.

Zavarovalne vsote vseh imovinskih zavarovanj bo treba zvišati z različnimi faktorji, da bo odškodnina zadostovala za osnovo ali nabavo uničenega premoženja po sedanjih cenah.

Zaradi tega v skladu s smernicami Ministrstva za finance FLRJ in Generalne direkcije DOZ obveščamo zavarovalce vseh sektorjev o potrebi prilagoditve zavarovalnih vsot nominalni vrednosti premoženja po sedanjih cenah.

DRŽAVNI SEKTOR

Opozarjamo državna gospodarska podjetja, urade in ustanove, da v finančnih načrtih in v proračunskih predračunih za leto 1952 planirajo večje postavke stroškov za zavarovanje pri DOZ, skladno s povečanjem nominalne vrednosti objektov, premičnin, inventarja, strojev, zalag avtomobilov, živine itd.

Zavarovalci državnega sektorja naj pripravijo nove ocenitve premoženja po sedanji nominalni vrednosti v svrhu zvišanja zavarovalnih vsot najkasneje do 1. januarja 1952.

ZADRUŽNI IN DRUŽBENI SEKTOR

Zavarovalci DOZ iz združnega in družbenega sektorja imajo možnost doseči kritje škode pri DOZ po sedanjih (višjih) cenah na ta-le način:

1. Sporočiti morajo pisмено področni poslovalnici DOZ, pri kateri imajo sklenjene zavarovalne pogodbe, da pristanejo na zvišanje zavarovalnih vsot v polici do nominalne vrednosti premoženja po sedanjih cenah. V tem obvestilu morajo navesti navedene policične številke veljavnih zavarovanj, na katera naj se zvišanje nanaša.
2. Plačati morajo DOZ (poslovalnici, ki jim je izdala police) istočasno z obvestilom o zvišanju zavarovalnih vsot, primerno akontacijo za premijo (najmanj 1000 din).
3. V roku 2 mesecev, računano od dneva prijave v zavarovanje po sedanjih (višjih) cenah, morajo skleniti novo zavarovalno pogodbo in plačati razliko v premiji.
4. V kolikor sta izpolnjena pogoja pod točko 1. in 2. jamči DOZ od dneva prejema obvestila pod točko 1. za škodo do nominalne vrednosti premoženja po sedanjih (višjih) cenah.
5. Tisti zavarovalci iz združnega in družbenega sektorja, ki se ne bodo pisмено izjavili za zvišanje zavarovalnih vsot, bodo s tem tiho pristali, da njihovo premoženje do nadaljnjega ostane zavarovano po sedanjih policah, kar bo imelo za posledico, da v slučaju škode odškodnina DOZ ne bo zadostovala za kritje škode. Terenski organi DOZ bodo do konca leta 1951 osebno obiskali zavarovalce iz združnega in družbenega sektorja zaradi zvišanja zavarovalnih vsot (glej točko 3.).

PRIVATNI SEKTOR

Vse zavarovalce s privatnega sektorja obveščamo, naj v lastnem interesu zvišajo zavarovalne vsote. Za zvišanje zavarovalnih vsot in spreminjanje polic naj se obračajo na krajevne zastopnike DOZ.

Ravnateljstvo DOZ za LRS v Ljubljani nima nadobnih evidenc in kopij zavarovalnih polic, zato individualnih informacij ne bo dajalo.

Za kakršne koli informacije v zvezi s spreminjanjem zavarovanj naj se zavarovalci državnega, združnega in družbenega sektorja obračajo na področne poslovalnice, zavarovalci privatnega sektorja pa na krajevne zastopnike DOZ.

DRŽAVNI ZAVAROVALNI ZAVOD

Ravnateljstvo za LR Slovenijo, poslovalnica Kranj, Prešernova 10-I — poštni predal 40, tekoči račun pri NB 611-78095-0 za okraje: MLO Kranj, OLO Kranj-okolica, MLO Jesenice, Radovljica

USPELO PREDAVANJE EMILIJANA CEVCA O SLIKARJU FORTUNATU BERGANTU

Naš rojak, umetnostni zgodovinar Emilijan Cevc je 12. oktobra t. l. predaval v Kamniku o slikarju Fortunatu Bergantu, rojenemu leta 1721. pod Mekinjami pri Kamniku.

Intimna gimnazijska risalnica je bila polna mladine in odraslih Kamničanov. Predavatelj nam je lepo in izčrpno orisal Bergantovo življensko delo in ga ilustriral s pomočjo projektiranih slik. Za ljubitelje upodabljanja umetnosti je bilo predavanje pravi užitek, zlasti pa za Kamničane, od katerih so mnogi šele to pot zvedeli, da je Kamničan Fortunat Bergant umetnik ne samo slovenskega, temveč evropskega slovesa.

Bergantova dela pravkar razstavlja v svojih prostorih Narodna galerija v Ljubljani. Galerija je za razstavo ob 230 letnici Bergantovega rojstva izdala poseben katalog. Sestavila ga je Anica Cevc, asistent v Narodni galeriji, ki je znanstveno raziskala Bergantovo življenje in delo vse do njegove smrti v letu 1769. Mojsrsko podan življenjepis, ki zveni kot lepa pesem davnih dni, je vreden, da ga vsakdo uvrsti v svojo knjižno zbirko.

Šport

SD LJUBELJ : SD PREŠEREN
Radovljica) 2:1 (1:1)

V nedeljo so v Tržiču odigrali zadnjo nogometno tekmo II. slovenske lige. Kakor smo pričakovali, je zmagal Tržič in se tako v končnem plasmanu uvrstil na petem mestu. Igra je dobro in objektivno sodil tov. Perko iz Ljubljane.

LAHKOATLETSKO TEKMOVANJE KRAJNSKIH ŠOL

Lahkoatletični krajskih strokovnih šol so tekmovali pred dnevi za Memorial padlih borev — talcev (Vidmar, Ručigaj, Korbar, Sinkovec) in s tem počastili 32. obletnico ustanovitve SKOJ.

Na tekmovalju so sodelovale industrijska šola „Iskra“, „Tekstilni tehnikum“, „Gumarska šola“ in „Mlekarska šola“. Organizacija tekmovanja je bila zadovoljiva. Kljub slabemu terenu so dosegli tekmovalci lepe rezultate.

100 m (moški): Balantič (TT) 12.8; 300 m (moški): Balantič (TT) 46.3; 1000 m (moški): Strand (TT) 3.14.8; 60 m (ženske): Stanovnik (G. š.) 9.7; 400 m (ženske): Košir (G. š.) 1.09.3; daljina (moški): Balantič (TT) 5.60 m; daljina (ženske): Košir (G. š.) 3.55 m; višina (moški): Drole („Iskra“) 1.55 m; višina (ženske): Košir (G. š.) 1.20 m; krogla (moški): Jakšič (TT) 11.56 m; krogla (ženske): Malovič (TT) 7.25 m; bomba (moški): Volčič (TT) 56.30 m; 4 krat 100 m (moški): TT 49.5; 4 krat 100 m (ženske): Mlekarska šola 63.00.

Prehodni pokal je dobilo moštvo Tekstilnega tehnikuma, ki je zasedlo večino prvih mest.

NK KOROTAN : SD LJUBELJ
5 : 0 (2 : 0)

**Tovarna
čevljev
Kranj**

IZDELUJEMO NA VELIKO KVALITETNE DELAVSKE, FANTOVSKO IN OTROŠKE ČEVLJE!

Kmetovalci, zbirajte bukov žir!

Stimulacija za bukov žir zvišana
od 8 na 10 kg olja za 100 kg žira

Oljarne